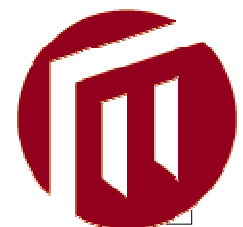


LOTTA
LÖFGREN-MÅRTENSON
MASTER I SEXOLOGI

Pedagogiska utmaningar och resurser

Projektarbete: Akademiskt lärarskap, 5 hp
Malmö högskola, 2008



MALMÖ HÖGSKOLA

INNEHÅLL

INNEHÅLL	1
BAKGRUND, SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR.....	9
Nytt masterprogram i sexologi.....	9
Syfte och frågeställningar.....	10
GENOMFÖRANDE, METOD OCH TEORI.....	11
Val av forskningsmetoder, genomförande och urval	11
Etiska aspekter	12
Teoretiska referensramar	13
Sociala konstruktioner av sexualitet.....	14
Syn på lärande och pedagogiska angreppssätt	15
Analys och presentation av materialet.....	17
RESURSER OCH UTMANINGAR – EN RESULTATANALYS ...	18
Genusaspekter	18
Normativitet?	19
Tvärprofessionella resurser	19
Sexologisk erfarenhet	20
Orsaker till val av utbildning.....	21
Förväntningar på masterprogrammets innehåll	22
DISKUSSION.....	24
Pedagogiska implikationer	24
Organisering av utbildning i sexologi vid Malmö högskola	24
Fler män och ytterligare yrkesgrupper	26
Bemanningsresurser vid högskolan	28
Pedagogiska utmaningar.....	28
Nya pedagogiska forskningsfrågor.....	30
Referenser.....	32

Bilaga 1. Utbildningsplan.....	34
Bilaga 2. Enkät masterstudenter i sexologi.....	40
Bilaga 3. Bologna processen	46

BAKGRUND, SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

Nytt masterprogram i sexologi

Från och med höstterminen 2007 erbjuds för första gången i Norden ett sammanhållet program med möjligheten att ta en masterexamen i sexologi. Programmet startade vid Malmö högskola, Hälsa och samhälle, som ett svar på en stor efterfrågan från studenter och yrkesverksamma inom människovårdande områden, såsom exempelvis skola, hälso- och sjukvård, familjerådgivning, socialtjänst, som vill öka sina kunskaper om sexualitet och arbeta professionellt med sexologi.

Programmet innehåller fördjupade kunskaper både om sexualitet som företeelse och om sexologi som vetenskapligt kunskapsområde utifrån ett tvärvetenskapligt perspektiv (se bilaga 1). Malmö högskola ägnar särskild uppmärksamhet åt betydelsen av olika kulturella perspektiv på sexualitet och på hur forskning, utbildning och praktik inom det sexologiska fältet formas av att vi lever i ett samhälle präglad av etnisk och kulturell mångfald.

Studierna syftar till en förståelseram för det professionella arbetets villkor, innehåll och framtida utveckling. I utbildningsplanen anges också att utbildningen syftar till utveckling och integration av såväl

kunskap som självkänedom, som grund för framtida yrkesverksamhet och forskning.

Den här enkätundersökningen ingår som en del i en kommande större studie om professionalisering av sexologer, och är ett första steg för att granska utfallet av intentionerna med masterprogrammet i sexologi vid Malmö högskola. Avsikten är att utveckla undervisningens innehåll genom relevanta pedagogiska metoder och teoretiska perspektiv med utgångspunkt i studenternas bakgrund, förväntningar och behov.

Syfte och frågeställningar

Denna pilotstudie avser således att beforska och utveckla den undervisningspraktik som sker vid det nya masterprogrammet i sexologi vid Hälsa och samhälle, Malmö högskola. Syftet är att skapa en första bild av behov och förväntningar på masterprogrammet bland masterstudenterna i kull 1, och granska vilka pedagogiska möjligheter och utmaningar detta innebär. Mer specifikt avses att utifrån demografiska aspekter såsom kön, ålder, tidigare utbildning och yrkeserfarenhet utveckla och forma masterprogrammet utifrån dessa förutsättningar. Följande frågor har formulerats:

- Vilka är det som studerar sexologi på masternivå i kull1, och vilken betydelse får deras bakgrund för masterprogrammets innehåll, metoder och organisation?
- Inom vilka områden arbetar masterstudenterna idag? Ingår sexologiska moment? Hur ser behoven av vidareutbildning i sexologi ut utifrån detta?
- Vilka intentioner har masterstudenterna i kull 1 med sina studier, och vilka pedagogiska utmaningar och konsekvenser får det?

GENOMFÖRANDE, METOD OCH TEORI

Val av forskningsmetoder, genomförande och urval

För att uppnå studiens syfte har kvantitativ metod valts. Ofta väljs kvantitativa metoder för att skapa ett underlag för beskrivande och/eller analytiska undersökningar (Körner & Wahlgren 1998). Den här pilotstudien får snarast ses som beskrivande, då avsikten är att skapa en första bild av studenterna på masterprogrammet i sexologi utifrån kön, ålder, utbildning, tidigare studier i sexologi, pågående verksamhetsfält, intentioner, samt granska pedagogiska konsekvenser av detta.

Urvalet är begränsat till den första omgången kursdeltagarna på masterprogrammet i sexologi vid Malmö högskola, Kull 1, vilka startade höstterminen 2007. Programmet går på halvfart de två första åren och på helfart det tredje och sista året. Vid studiens genomförande har tre av första årets fyra delkurser avslutats och den fjärde är pågående. Kursernas innehåll rör sexualitet, kön och kultur (kurs 1), kropp, psyke och sexualitet (kurs 2), sexuella livsstilar, riktlinjer och variationer (kurs 3), samt sexualupplysning, rådgivning och prevention (kurs 4).

En enkät skapades via Malmö högskolas webbaserade program ”Artologik Query & Report” (<http://asp.artologik.net/mah>), där man även kan sammanställa empirin till rapporter samt generera datatabeller för överföring till andra system (se bilaga 2). All hantering av enkäten sker via en webbläsare. Frågeformuläret är en s.k. kundundersökning med 25 frågor av olika karaktär; kryssfrågor, valboxar, numeriska frågor samt textfält.

Av totalt 29 masterstudenter i Kull 1 svarade 23 på enkäten. En av dessa svarade dock av okänd anledning inte på frågorna, och inkluderas därför inte i presentationen av resultaten. Orsaken till bortfallet av de 6 studenter från den totala gruppen kan vara att det inledningsvis var en del tekniska problem med den webbaserade enkäten. Studenterna fick därför göra upprepade försök att besvara enkäten. Dessutom uppgav några att de hade problem med den egna datorn och/eller med uppkoppling i hemmet och/eller på arbetsplatsen under den period som enkäten skulle besvaras. Ytterligare en student har en synnedsättning och använder talsyntesdator, som tyvärr inte är kompatibel med högskolans webbaserade program, och uppgav därför i efterhand att det inte gick att medverka i studien.

Etiska aspekter

Pilotstudien följer Vetenskapsrådets allmänna huvudkrav på samhällsvetenskaplig forskning; informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet (www.codex.vr.se). Studenterna har informerats både skriftligen och muntligen om studiens syfte, genomförande, övergripande mål och nytta. Att delta-gandet är frivilligt har betonats, likaså att man när som helst kan

avbryta sin medverkan, vilket kan vara särskilt viktigt då forskningsledaren även undervisar på masterprogrammet.

Alla informanter är över 18 år, då studien gäller studenter på avancerad högskolenivå enligt Bolognadeklarationen 1999 (se bilaga 3). Enligt denna skall högskolestudier bedrivas på grund-, avancerad och forskarnivå inom Europa.

Konfidentialitet garanteras också, då enkäten är utformad så att det inte går att se vem som svarat. Slutligen kommer uppgifter som samlas in inte att användas eller utlånas för kommersiellt bruk eller andra icke-vetenskapliga syften.

Viktigt att beakta är att frågor rörande studier i ämnet sexologi kan kräva ett särskilt hänsynstagande till informanternas integritet. I vissa fall kan exempelvis frågor kring sexuella normer och värderingar som kan påverka den framtida yrkesrollen upplevas som kränkande. Dock visar andra studier om sexualitet på positiva erfarenheter hos informanterna, då intervjuer också kan vara ett sätt att systematisera, skapa en överblick och en större kunskap om det egna förhållningssättet (Lewin 1998).

Teoretiska referensramar

De teorier och begrepp som valts baseras på studiens syfte och frågeställningar och får ses som en tankeram för förståelsen av olika innebörder av det empiriska materialet. Vilken kunskapssyn karakteriseras masterprogrammet i sexologi av? På vilka sätt kan undervisningen utvecklas pedagogiskt utifrån studenternas bakgrund, förväntningar och behov? Valda teorier och begrepp är också ett sätt att understryka och få fram det som jag anser vara mest intres-

sant i empirin, och bidrar på så sätt till valet av framställningen av resultaten.

Sociala konstruktioner av sexualitet

På masterprogrammet i sexologi introduceras redan på termin 1 teoretiska begrepp utifrån synen på sexualiteten som en social konstruktion. Bakgrunden till detta är att de flerfacetterade perspektiv på sexualiteten som sätter sin prägel på utbildningen samtidigt bygger på en röd tråd utifrån ett konstruktivistiskt synsätt. I utbildningsplanen anges att programmet ska ge fördjupade kunskaper om sexuella handlings- och tankemönster, samt om normer och värderingar på sexualitetens område utifrån kulturella, historiska, politiska och religiösa kontexter och perspektiv. Detta genomsyrar även frågorna i enkäten i denna pilotstudie och förståelsen av de svar som studenterna ger, och därför följer här en kort redogörelse för innebörden av sociala konstruktioner av sexualiteten.

Uppfattningar och föreställningar om sexualitet kan förstås som sociala konstruktioner, vilka formas genom socialisations- och sexualiseringsprocesser som alla genomgår under uppväxten (Lewin 1994). Utifrån detta kan vi förstå och förklara sexuella normer, handlingar, skeenden och uttrycksformer och hur dessa kan se olika ut i olika tider, samhällen och kulturer.

Enligt ett konstruktivistiskt perspektiv får sexualiteten sin mening i och genom sina sociala relationer och kan endast förstås i sin sociala, historiska, kulturella och politiska kontext (Weeks 1986). Sexuella relationer är då bara en av flera former av sociala relationer. Genom en samhällelig process lär vi oss således sexualitetens när, var, hur, med vem och varför (Lewin 2002). Det finns inte en

enda sexualitet, utan snarare många olika slags sexualiteter. På det sättet kan vi analysera om och hur i så fall normer och moral skiljer sig åt mellan kön, samhällsklasser och individer.

Syn på lärande och pedagogiska angreppssätt

I Malmö högskolas visionsdokument anges att organisationen ska bygga på flervetenskaplig forskning och utbildning och att undervisning och forskning ska utgå från mångfald och tillvarata variationer i livserfarenheter liksom kulturell och social erfarenhet (Malmö högskola 2006a). På masterprogrammet sätts därför fokus på lärandet om sexualiteten utifrån psykosociala, sociologiska och kulturella perspektiv, där individen och samhället påverkar varandra i en ständigt pågående process. Som pedagog är intentionen att öka studenternas egen medvetenhet om olika sexuella referensramar och att lära ut ett samhällskritiskt perspektiv på sexualiteten, framförallt utifrån ett konstruktivistiskt som beskrivits i avsnittet ovan.

Men ämnet sexologi involverar även kunskaper, metoder, terminologi och expertis från fler vetenskapsperspektiv än det sociologiska och interaktionistiska. Undervisningen bör därför bidra till en ökad nyfikenhet och en öppenhet inför olika sätt att betrakta sexualitetens både lustfyllda och problematiska aspekter, exempelvis medicinska och biologiska, oavsett studenternas egna yrkesbakgrunder.

Sfard (1998) betonar vikten av att som lärare dels vara flexibel och inte fastna i enbart ett sätt att se på lärande, dels medvetandegöra vilken typ av lärande som används i den egna akademiska lärarrollen. På ett program av tvärvetenskaplig karaktär blir detta kanske särskilt tydligt, då skilda kunskapsparadigm är förknippade med

olika sätt att se på lärande. Kreber (2002) talar om undervisning utifrån benämningarna; *teaching excellence*, *teaching expertise* och *scholarship of teaching*. Det förstnämnda innebär att man är mycket kompetent på att undervisa, det andra att man är expert inom sitt område och det tredje att man kan kombinera dessa två på ett utmärkt sätt. På ett tvärvetenskapligt program innebär det ofta att lärare är experter inom skilda områden och paradig, tillika att många är mycket kompetenta i sin förmåga att undervisa. Men programmets ansats om tvärvetenskaplighet ställer ytterligare krav på undervisningen, då varje lärare i sig sällan kan vara "tvärvetenskaplig" i sitt sätt att förmedla kunskap. Det här ställer stora krav på kursledningen i planeringen och utformandet av utbildningen. Ett sätt är att låta samma tema belysas från olika håll, och att studenterna aktivt kritiskt granskar dessa olika paradig.

Ett annat sätt att förverkliga ansatsen om tvärvetenskaplighet är att använda studenternas egna varierande bakgrunder och kompetenser i utbildningen. Sfard (1998) beskriver denna undervisningsform i metaforen "lärande som deltagande i en social praktik", som handlar om ett utbyte av erfarenheter mellan studenter och mellan studenter och lärare. På masterprogrammet i sexologi tar sig detta bland annat uttryck i gemensamma projektarbeten, där ett tema ska belysas från gruppens tvärvetenskaplighet och olika erfarenheter och kompetens.

Utöver inhämtande av kunskaper och färdigheter inom olika områden ska masterstudenterna träna förmågan till självständig och kritisk bedömning, och utveckla förmågan till informationsutbyte på vetenskaplig nivå. Att diskutera i grupp och skriva paper är ett

pedagogiskt sätt att träna sig i ett kritiskt tänkande. I dialog med andra, skriftligt och muntligt, uppövas förmågan till utvecklad reflektion. De lärandemål som formuleras på masterprogrammet markerar ytterligare studentens roll som den aktiva och anger vad studenten förväntas kunna vid slutet av en viss studieperiod. I de dokument som finns inom ramen för Bolognaarbetet används begreppet *intended learning outcomes* (Malmö högskola 2006b). Här står också att de ska formuleras så att det är studenten som är den aktiva parten, och att de verb som används i lärandemålen bör vara så konkreta att de kan examineras.

Analys och presentation av materialet

Analysen av materialet är empirinära, då urvalet är begränsat och det därför inte är möjligt att dra alltför långtgående slutsatser. Presentationen sker utifrån ett antal teman med utgångspunkt i studiens forskningsfrågor och analyseras utifrån teorier och begrepp som redogjorts för i föregående avsnitt, samt med hjälp av annan relevant forskning. Resultaten anges i antal personer inom parentes, istället för i procent, eftersom det senare kan bli missvisande utifrån empirins omfattning.

Avslutningsvis diskuteras resultaten utifrån ett antal pedagogiska implikationer och några nya forskningsfrågor som genererats under arbetet med studien.

RESURSER OCH UTMANINGAR – EN RESULTATANALYS

Resultaten presenteras utifrån följande teman; genusaspekter, normativitet, tvärprofessionella resurser, sexologiska erfarenheter, orsaker till val av utbildning, examensmål, samt förväntningar på masterprogrammet. Utifrån detta belyses och analyseras pedagogiska resurser och utmaningar.

Genusaspekter

Majoriteten av masterstudenterna i Kull 1 är kvinnor (20) och endast ett fåtal män (2). Av svenska yrkesverksamma sexologer är idag 78 procent kvinnor och 22 procent män (Fugl-Meyer & Giammi 2006), vilket bekräftar bilden av sexologin som ett kvinnodominerat område. Trots aktiv jämställdhetspolitik har Sverige en av Europas mest könssegregerade arbetsmarknader (Nordberg 2005). Det är mycket få män som arbetar i kvinnodominerade yrken.

Att sexologin utvecklats till ännu ett kvinnodominerat område kan analyseras ur flera aspekter. Ett är hur sexuella normer, beteendemönster och koder är kulturellt kopplade till kön, och frågan är vilka konsekvenser dessa genusaspekter får i en professionsuppbyggnad. Pedagogiskt innebär detta att diskussioner, grupparbeten

och reflektioner i stor utsträckning riskerar att utgå från s.k. kvinnliga perspektiv. Ett sätt att möta detta är att lärarna på masterprogrammet både är män och kvinnor, ett annat att tydligare knyta an genusaspekter i utbildningens kursutbud. Ytterligare sätt är att långsiktigt sträva efter att locka fler män till utbildningen.

Normativitet?

En större grupp av informanterna är i åldern 35-45 (10) och övriga i en jämn spridning från 25-30 år (3) och upp till över 50 år (1). De flesta är gifta eller sammanboende (16), ett fåtal särbo (2) och några ensamstående och/eller skilda (3). Några uppger annat civilstånd (3), men har valt att ej specificera detta.

I enkäten frågas inte efter sexuell läggning, vilket kan ses som en brist. Ovan nämnda data kring ålder och civilstånd skulle i övrigt kunna tyda på att informanterna tillhör en i någon mån normativ och homogen grupp i samhället, bestående av medelålders heterosexuella gifta kvinnor. Detta är viktigt att beakta ur ett pedagogiskt perspektiv, då avsikten är att de blivande sexologerna ska kunna möta båda män och kvinnor, i olika åldrar och med skilda livsstilar och sexuella läggningar på ett respektfullt och öppet sätt.

Tvärprofessionella resurser

Informanterna arbetar inom sjukvård (8), några inom skola (3), socialtjänst (2), förening/organisation (2), privat verksamhet (2). Ett antal informanter (5) har angett annat, utan att specificera. De flesta har en socionomexamen (11), många en sjuksköterske- (4) och barnmorskeexamen (4), och några enstaka en psykologexamen (1) och lärarexamen (1). Fler än hälften av dem som svarat har

dessutom läst sexologi sedan tidigare (14), varav flertalet på högskolenivå (13), främst vid Malmö högskola (8).

En annan svensk studie bekräftar bilden av en varierad yrkesmässig bakgrund bland yrkesverksamma sexologer; 24 procent arbetar som läkare, 36 procent som terapeuter, kuratorer eller rådgivare och återstående 40 procent som sjuksköterskor och barnmorskor (Fugl-Meyer & Giami 2006).

Ur ett pedagogiskt perspektiv är det en stor resurs att studentgruppen bidrar med tvärprofessionella perspektiv i utbildningen, vilket också skapar en öppenhet inför andra yrkesmässiga förhållningsätt än det egna. Det är angeläget att ta vara på den breda kompetensen i gruppen, och tillika kunskapen via de tidigare kurserna i sexologi, och nyttja dessa på ett sätt som är utvecklande för alla.

I förlängningen bör en strävan också finnas efter att rekrytera fler yrkesgrupper till masterprogrammet, då det i den första kullen exempel helt saknas läkare och enbart ett fåtal är psykologer och terapeuter.

Sexologisk erfarenhet

De flesta av informanterna har ett arbete där det ingår sexologiska moment (16) av främst rådgivande och/eller informativ karaktär (15). Därefter följer sexualundervisning i skola (9), klinisk och/eller terapeutisk karaktär (7) samt familjerådgivning (4).

Studenterna arbetar i sin nuvarande yrkesroll främst individuellt med dessa frågor (12), några i professionella nätverk (5) och ytterligare några färre i fasta team (2). De flesta saknar regelbunden

handledning i sitt arbete med sexologiska frågor (13), medan ett fåtal har tillgång till handledning (3).

Idag arbetar mindre än 150 kliniskt aktiva sexologer i Sverige med olika slags sexuella problem, vilket anses vara alltför få för att motsvara de behov som finns av hjälp (Fugl-Meyer & Giami 2006). Istället vänder sig många till framförallt kuratorer, psykologer, läkare, där vissa har vidareutbildning i sexologi och arbetar med sexologiska frågor och problem utan att kalla sig sexolog, vilket således bekräftas i denna studie.

Orsaker till val av utbildning

De flesta av informanterna har valt en vidareutbildning i sexologi på grund av en önskan om kompetensutveckling i arbetet (17) och en önskan om att arbeta som sexolog framöver (16). Ett flertal uppger även att de går utbildningen för personlig utveckling (12), vilket kan tolkas som ett svar på hur komplext och mångfacetterat sexualiteten uttrycks i det senmoderna samhället (Bauman 2003).

Många anger även att de vill forska inom sexualitet och sexuell hälsa (13), och ser masterprogrammet som en start på sina forskarstudier. Av dem som uppgett forskning är det inom området ungdom och sexualitet (7), klinisk sexologi (4), hiv och preventionsfrågor (2), sexualitet och funktionshinder (2) samt global hälsa (2). Några anger annat, men har ej specificerat området (4).

För att en profession ska utvecklas krävs systematisk teori, professionell auktoritet, samhällets sanktion, etiska regler och en egen kultur (Johnsson & Lindgren 2001). För att få systematiska teorier är det angeläget att ha en egen forskningsverksamhet, där veten-

skapliga synsätt och ny kunskap utvecklas. Vid Malmö högskola finns forskningsprogrammet "Kön, sexualitet och socialt arbete", med pågående forskning inom flera av studenternas intresseområden. Detta bör givetvis tillvaratas framförallt vid studenternas uppsatsarbeten.

Examensmål

De flesta av informanterna avser att ta en masterexamen (19), dvs. studera på masterprogrammet i tre år (de första två åren går på halvfart, det tredje på helfart), medan några enstaka (3) uppger att de planerar att ta en magisterexamen efter två år på halvfart. Det här får ses som en ambitiös ansats, inte bara från masterstudenternas sida, utan ofta även från arbetsgivarens sida som i flera fall ger studenterna möjlighet att delta i utbildningen på arbetstid (5), har beviljat tjänstledigt (2), och/eller bifallit lön under studietiden (1). Andra uppmuntras av arbetsgivaren (4), dock utan några andra förmåner, och ett flertal uppger annat (6), utan att specificera.

Eftersom det i dags dato enbart finns begränsad forskning om utbildning av sexologi frågar sig Fugl-Meyer och Giami (2006) om titeln "sexolog" verkligen är en profession eller snarare en slags "etikett". Att det numera finns möjlighet att ta en masterexamen i sexologi bidrar här tydligt till en kvalificerad "stämpel" på den formella kompetensen.

Förväntningar på masterprogrammets innehåll

Majoriteten av informanterna anser att masterprogrammet hittills motsvarar deras önskemål, förväntningar och behov (14), men flera svarar att det inte gör det (8). De sistnämnda saknar ett kliniskt perspektiv och anser att utbildningen är för sociologiskt inriktad,

även fast de är medvetna om att kurser av rådgivande, preventiv och klinisk karaktär ingår i programmet längre fram. Behovet av klinisk kunskap är möjligen en konsekvens av att antalet klassificeringar av olika sexuella dysfunktioner har ökat i samhället markant sedan 1970-talet, då man främst använde sig av de två begreppen impotens och frigiditet (Lundberg 2002). Vi vet också att 26 procent av kvinnorna i Sverige och 17 procent av männen i åldern 18-74 upplever sig ha minst en sexuell dysfunktion (Fugl-Meyer & Fugl-Meyer 2002), och att behovet av klinisk sexologisk kompetens därmed är stort.

De som är nöjda menar att det är positivt att studierna går på djupet i varje delkurs, att föreläsarna är bra och entusiasmerande, samt att de olika kurserna ger insikt i hur stort ämnesområdet sexologi är, och hur viktigt det är att diskutera olika normer samt att undervisningen är forskningsförberedande. I det senmoderna och mångkulturella samhället förändras hela tiden gränser, normer eller tabun (Giddens 2002). Pedagogiskt sätt är det därför relevant att masterprogrammet innehåller flera moment där ett kritiskt granskande av egna värderingar och normer ingår, kopplat till olika kulturella och samhällsliga aspekter på sexualiteten.

De nöjda påpekar dessutom att det är bra att det går att studera och arbeta parallellt och tycker att studierna är på lagom nivå, medan några av de mindre nöjda anser att studierna kräver för mycket arbete och ställer för höga krav på studenterna.

DISKUSSION

Pedagogiska implikationer

Då resultaten härrör från ett mindre urval är det svårt att dra långtgående slutsatser som leder till förändringar i masterprogrammets innehåll, vad gäller kursutbud, upplägg och pedagogiska perspektiv. Men några punkter är ändå värda att uppmärksammas och diskuteras.

Organisering av utbildning i sexologi vid Malmö högskola

Den här studien visar att många av masterstudenterna har läst sexologi på högskolenivå sedan tidigare, främst den fristående kursen, 15 hp, vid Malmö högskola. En tydlig progression i utformandet av kurser på grund- och avancerad nivå är därför angeläget. Hur ska då detta gå till? Ett sätt är att skapa ämnesgrupper, som kontinuerligt granskar egna och varandras kursplaner för att på så sätt se till att litteratur, innehåll och lärandemål är relevanta utifrån de nivåer som avses. I den nybildade ämnesgrupper i sexologi och sexualitetsstudier vid HS ingår representanter för utbildning i sexologi på C-, fristående och master nivå.¹ Syftet med gruppen är att

¹ Ämnesgruppen består för närvarande av Sven-Axel Månsson, professor, Lotta Löfgren-Mårtenson, lektor, Sara Johndotter, lektor, Lars Plantin, lektor, Aje Carlbom, lektor, Charlotta Holmström, forskare, Niklas Eriksson, doktorand, Gunnel Brander, adjunkt, Lupita Svensson, enhetschef.

arbeta tillsammans för att utveckla ämnesområdet genom samarbete på olika nivåer.

Ytterligare sätt är att använda kollegial kritik enligt Gunnar Handals modell "kritiska vänner" (1999). Han menar att kvaliteten på undervisningen kan öka och stärkas genom användandet av kritik, och att det är lika viktigt med granskning av undervisningens praktik som den traditionella granskning som sker av forskningen.

Ett annat resultat av vikt att uppmärksamma utifrån organisatoriska perspektiv är att många av masterstudenterna avser att fortsätta sina studier på forskarnivå. Då masterprogrammet är uppbyggt enligt Bologna-deklarations anvisningar kan det tredje och sista året på ett masterprogram eventuellt tillgodoräknas för studenter som blir antagna vid en forskarutbildning. År 2010 kommer de första masterstudenterna i sexologi vara klara med sin examen. Hur ser då forskarutbildningen ut i Hälsa och samhälle vid Malmö högskola i relation till masterprogrammet? Och är innehållet i masterprogrammet relevant i förhållande till eventuella forskarstudier?

Dessa frågor diskuterades på initiativ från en lektorsgrupp på Forskarhandledarutbildningen den 3 september 2008 på Forskarutbildningsnämnden (FUN) vid Hälsa och samhälle. Där framkom att det i nuläget inte finns några enhetliga riktlinjer för masterstudenter som avser att fortsätta på forskarnivå, utan det kommer att bli individuella prövningar. Viktigt är därför att kurserna på masterutbildningar är avsedda och lämpade för att kunna tillgodogöras i forskarutbildning. Därför kommer kursplaner för masterutbildningar fortsättningsvis att prövas i FUN. Vad gäller tillgodoräk-

nande av det sista masteråret är den principiella inställningen i FUN i dagsläget att kursdelen borde kunna tillgodoräknas sig kursdelen, medan en individuell prövning bör företas när det gäller uppsatsdelen. Avgörande i sådana fall kan vara uppsatsens kvalitet och relevans för det kommande avhandlingsarbetet. Att 16 av 30 masterstudenter i sexologi angett intresse av att fortsätta på forskarutbildning i denna pilotstudie väckte viss oro på sammanträdet, då det i nuläget inte finns möjlighet att infria dessa förväntningar. Därför diskuterades även generella principer kring antagandet av forskarstudenter, och medlemmarna i FUN menade att frågan även borde diskuteras på ett mer högre plan inom Malmö högskola. Vid Hälsa och samhälle kommer en arbetsgrupp att arbeta vidare med dessa frågor.

Att universiteten förändras organisatoriskt innebär många utmaningar för dem som innehar ledande positioner inom akademien. Detta påtalar Blackmore och Blackwell (2006) och menar att det är mycket angeläget att fakulteten utvecklar roller som står i paritet med förändringarna. Fakulteten bör integrera en holistisk syn, där undervisning, forskning och ledning hör samman och utvecklas utifrån de kontinuerliga förändringsprocesser som hela tiden sker. Rektorns roll är då mycket betydelsefull i hur akademien organisatoriskt ska utvecklas och anpassas, till exempel utifrån Bologna-deklarationen.

Fler män och ytterligare yrkesgrupper

Vidare visar denna studie även på behovet av att uppmärksamma snedrekryteringen av masterstudenter i sexologi vad gäller kön och till viss mån yrkesgrupper. Det är enbart ett fåtal män i Kull 1, och resultaten av antagningen höstterminen 2008 visar tillika att av 43

studenter är enbart 3 män. Det är både en jämställdhetsfråga och en viktig aspekt i det professionella bemötandet att både män och kvinnor utbildas till kompetenta sexologer och forskare. Högskolan bör därför sträva efter att locka fler män till utbildningen, exempelvis genom kampanjer i media. Förhoppningsvis kan även andra yrkesgrupper, såsom exempelvis läkare och psykologer, lockas till utbildningen via särskilda satsningar, då denna studie visar att det främst är socionomer, sjuksköterskor och barnmorskor som studerar på masterprogrammet i sexologi.

Landets universitet och högskolor har ett uppdrag att bredda rekryteringen av studenter vad gäller etnisk bakgrund och socialt underrepresenterade grupper (Högskoleverket 2007). I den utvärdering som gjorts av det nationella arbetet har Malmö högskola fått goda vitsord, då mångfaldsarbetet genomsyrar alla aktiviteter. Men uppdraget gäller inte representationen av kön. Vid fakulteten för Hälsa och samhälle på Malmö högskola pågår däremot en kampanj för att få fler manliga studenter till utbildningar inom vård, hälsa och socialt arbete. Andelen män på dessa utbildningar på Malmö högskola är idag bara 15-20 %.² Resultaten från denna pilotstudie om masterstudenterna i sexologi, som visar ännu lägre siffror vad gäller manliga studenter, är därmed viktiga att uppmärksamma. Ett sätt är att utarbeta en strategisk handlingsplan för att motverka snedrekryteringen och på ett fördjupat sätt analysera bakgrunden till och konsekvenserna av utvecklandet av en profession som tenderar att bli kvinnodominerad.

² [http://webzone.k3.mah.se/KID06077/web/killar/index.html \(081002](http://webzone.k3.mah.se/KID06077/web/killar/index.html (081002)

Bemanningsresurser vid högskolan

Då flertalet av informanterna avser att fullfölja sina studier och ta en masterexamen i sexologi ställs fortsatt stora krav på Malmö högskolas resurser i form av bland annat uppsatshandledning och bemanning av föreläsare inom olika kursmoment på masterprogrammet. Idag undervisar både interna och externa föreläsare på programmet för att en hög kvalitativ nivå och bredd ska erhållas vad gäller både klinisk och forskningsmässig kompetens utifrån olika vetenskapliga perspektiv.

Här är det viktigt att ta hänsyn till den kritik som framkommit om ett alltför sociologisk inriktat program, då masterprogrammet tillhör ämnesområdet Hälsa och samhälle och ska innehålla kliniska såväl som forskningsinriktade moment. Möjligen kan den sista kursen på termin 2 som berör sexuell rådgivning, prevention tidigareläggas för att skapa bättre balans under det första masteråret. Även detta är en fråga som bör bearbetas i den nämnda ämnesgruppen för sexologi och sexualitetsstudier på Hälsa och samhälle.

Pedagogiska utmaningar

I Kull 1 saknar några av studenterna en C-uppsats, vilket försvårar studier på masternivå. Även om detta har ändrats i behörighetskraven för Kull 2, så kan det vara en förklaring till att flera av informanterna i denna studie anser att studierna är på alltför hög nivå och kräver för stor arbetsinsats i förhållande till halvfartsstudier. Vilka pedagogiska ansatser kan användas för att få dessa studenter att utvecklas och nå sina mål med studierna? Och hur ska detta ske utan att andra studenter, som anser att studierna är på relevant nivå, inte ska hämmas i sin utveckling? Helt klart ställer masterstudenternas varierande bakgrund och förutsättningar stora

krav på dem som ska undervisa. Begreppet *scholarship of teaching* (Kreber 2002), som beskrevs tidigare i valda teoretiska referensramar, är måhända särskilt viktigt på ett masterprogram av detta slag. Att lärarna både är experter på sitt ämne såväl som experter på att undervisa ger ökade förutsättningar för att möta studenter på ett relevant sätt, oavsett deras varierande erfarenheter.

Ytterligare en utmaning handlar om högskolans handlingsplan för tillgänglighet för alla, oavsett eventuell funktionsnedsättning (Malmö högskola 2006c). Att undervisa personer med funktionsnedsättningar, såsom exempelvis synnedsättning, ställer särskilda krav på lärarna. Det är bland annat viktigt att även gästföreläsare får information om att inte enbart visa bilder utan att förklara dessa, samt att läraren bör läsa högt det som skrivs på tavlan eller står i en power-point presentation. I ett ämne som sexologi kräver dessutom vissa kurser, framförallt de som rör biologiska och fysiologiska kunskaper om kroppen, särskilda pedagogiska angreppssätt för att på bästa sätt förmedla dessa kunskaper. Kan man använda sig av sjuksköterskeprogrammets dockmodeller av kroppen? Eller av levande modeller? Vilka integritetsaspekter finns förknippade med detta, i så fall? Och vidare, hur åskådliggörs genomskärsbilder av kroppen på bästa sätt? Här krävs således *teaching excellence* (Kreber 2002), förutom expertiskunskapen, och detta är därför frågor som kursledningen för masterprogrammet kommer att arbeta vidare med.

Slutligen är det i högsta grad angeläget att högskolans teknik fungerar för alla. Det webbaserade system, It's learning, där studenter och lärare ska kunna mötas, byta information och kommunicera,

har tyvärr inneburit stora problem för dem som använder talsyn-tesdator under detta första år på masterprogrammet. Därför kan den här pilotstudien inte heller ge en bild av dessa studenters syn på utbildningen, då de ej kunnat medverka i den webbaserade enkäten.

Nya pedagogiska forskningsfrågor

Denna pilotstudie lockar till fördjupning och fler forskningsfrågor, och avsikten är därför att den ska ingå i en större studie om utbildning i sexologi och utvecklandet av en ny tvärvetenskaplig profession. En övergripande forskningsfråga handlar då om förverkligandet av den tvärvetenskapliga ansats som ska karaktärisera masterprogrammet i sexologi. Uppfattar studenterna att de integrerat denna tvärvetenskaplighet i sin egen yrkesroll vid slutet av sin utbildning? Och kommer de så småningom att arbeta utifrån denna?

En annan fråga handlar om det mångkulturella perspektiv som också ska genomsyra programmet. Hur påverkar studenternas egen kulturella bakgrund? I den befintliga enkäten fanns ingen fråga kring detta. Eftersom det är viktigt att fortsätta att följa utvecklingen av masterprogrammet kommer detta att justeras till nästa kull som ska delta i studien. Hösten 2008 startade ännu en grupp masterstudenter i sexologi och dessa kommer i slutet av vårterminen 2009 att erbjudas att fylla i enkäten, för att skapa ett större underlag för fortsatta analyser.

Vilken syn på lärande har då masterstudenterna själva, och vad anser de vara viktiga aspekter i undervisningen i sexologi? Och vilka kunskaper anser sig masterstudenterna behövs i yrkeslivet? Det här

är frågor som troligen kräver andra forskningsmetoder för att få en fördjupad förståelse av synsätt och kunskapsbehov. Ytterligare steg i den större studien om utbildning och professionalisering är därför att intervjua både masterstudenter och yrkesverksamma sexologer och/eller de som arbetar med sexologiska frågeställningar i sin profession.

Slutligen är det viktigt att behålla ett kritiskt perspektiv på hur synen på sexualiteten och uppfattningar om hur vi ska agera som sexuella personer formas och utvecklas genom vetenskapen. Foucault (2002) menar att vetenskapen bidrar till att skapa nya former av kombinationer mellan makt, kroppslighet och sexualitet. Dessa nya kategoriseringar av sexualiteten omvandlas till "sanningar". Forskaren deltar enligt Foucault i denna process och därför finns ingen "ren" eller "äkta" sexualitet, då formerna till stor del är vetenskapliga produkter (Ibid: 12). I utbildningar i sexologi bör detta kritiska perspektiv även gälla det egna verksamhetsområdet och dess inriktning, funktion och mål. Att se utvecklingen av masterprogrammet i sexologi som en process, som sker i samspel mellan studenter, pedagoger och forskare är en utmaning, men också en nödvändighet.

Referenser

- Blackmore, P. & Blackwell, R, (2006) Strategic leadership in academic development. *Studies in Higher Education, Vol. 1, No 3*, s. 373-387.
- Foucault. M. (1976/2992) *Sexualitetens historia. Band 2. Viljan att veta*. Uddevalla. Daidalos.
- Fugl-Meyer, A.R. & Fugl-Meyer, K. S. (2002) Sexual disabilities are not singularis. *Scandinavian Journal of Sexology*. No 4, .s. 59-66.
- Fugl-Meyer, K. S. & Giami, A. (2006) Swedish clinical sexologists. Who are they? Who do they treat? *Sexologies, Volume 15, Issue 1, January-March 2006*, s. 14-21.
- Giddens, A.(1995) *Intimitetens omvandling*. Lund: Nya Doxa.
- Handal, G. (1999) *Kritiske venner. Bruk av interkollegial kritik innen universiteten*. Nylng: Rapport nr. 9.
- Högskoleverket (2007) *Utvärdering av arbetet med breddad rekrytering till universitet och högskolor. En samlad bild*. Rapport 2007:43R.
- Johnsson , L. & Lindgren, H. (2001) Yrkesroll och professionalitet. I G. Bernler & L. Calvert (red.) *Psykosocialt arbete: Idéer och metoder*. Stockholm: Natur och Kultur.
- Kreber, C. (2002) Teaching Excellence, Teaching Expertise and the Scholarship of Teaching. *Innovative Higher Education, Vol. 27, No.1*, s. 5-23.
- Körner, S. & Wahlgren, L. (1998) *Statistiska metoder*. Lund: Studentlitteratur.
- Lewin, B.(1998) Studiens genomförande. I B. Lewin (red.) *Sex i Sverige. Om sexuallivet i Sverige 1996*. Stockholm: Folkhälsoinstitutet 1998:11.
- Lewin, B. (2002) Sexualiteten som social konstruktion. I P.O. Lundberg (red.) *Sexologi*. Falköping: Liber Utbildning.
- Lundberg, Per Olov (2002) Förändrad sexuell lust och förmåga. I P.O. Lundberg (red.) *Sexologi*. Falköping: Liber Utbildning.
- Malmö högskola (2006a) *Där mångfald gör skillnad. 2006-2015*. http://www.mah.se/upload/GF/Nyhetsbrev_bilder_dokument/2006/Visionsdokumentet.pdf (080929).

- Malmö högskola (2006b) *Styrtext för kursplanerevideringarna med anledning av högskolereformen 2007*.
<http://www.mah.se/upload/LUT/Om%20lut/Kvalitetsarbete/Bologna/styrtext%20060913.doc> (080929).
- Malmö högskola (2006c) *Handlingsplan för tillgänglighet för Malmö högskola 2006-2008*.
http://www.mah.se/pages/49433/Handlingsplan%20for%20tillganglighet%20pa%20MAH_%202006-2008.pdf (081021).
- Norberg, M. (2005) *Jämställdhetens spjutspets?: manliga arbetstagare i kvinnoyrken, jämställdhet, maskulinitet, femininitet och heteronormativitet*. Göteborg: Göteborgs universitet. Skrifter från Etnologiska föreningen i Västsverige.
- Sfard, A. (1998) On Two Metaphors for Learning and the Dangers of Choosing Just one. *Educational researcher*. Vol. 27, No. 2, March, s. 4-13.
- Weeks, J. (1986) *Sexuality*. London och New York: Routledge.

Bilaga 1. Utbildningsplan

(<http://www.edu.mah.se/SASXL/syllabus/>)

Sexologi, masterprogram, 120 högskolepoäng
Master's programme in Sexology

Fastställande

Programmet är inrättat 2006-11-22. Denna utbildningsplan är fastställd 2008-02-28 av Fakultetsstyrelsen/Grundutbildningsnämnden vid Hälsa och Samhälle. Utbildningsplanen gäller från 2008-07-01 och ersätter utbildningsplan fastställd 2007-01-22.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till programmet Svenska B och Engelska A samt examen från ett utbildningsprogram omfattande minst 180 hp (inklusive ett examensarbete om minst 15 hp) inom det människobehandlande området.

Lärandemål

Mål för utbildning på avancerad nivå

1 kap 9 § i Högskolelagen (1992:1434) i dess lydelse 070101

Utbildning på avancerad nivå skall innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

Mål för masterexamen i sexologi

Högskoleförordningen (1993:100) i dess lydelse 070101

Kunskap och förståelse

För masterexamen i sexologi skall studenten

- visa kunskap om och förståelse för sexualitet i ett individuellt och sociokulturellt perspektiv,
- visa kunskap om och förståelse för sexologi som teoretiskt och

praktiskt verksamhetsområde,

- visa kunskap om metoder för information, upplysning och undervisning om sexualitet samt om förändrings- och behandlingsarbete inom det sexologiska verksamhetsområdet, och
- visa kunskap om teorier, modeller, och ideologier som beskriver och förklarar sexuell hälsa och sexuella problem i samhället.

Färdighet och förmåga

För masterexamen i sexologi skall studenten

- visa förmåga att tillämpa kunskaper om sexualitet biologiska, psykologiska, sociala och samhälleliga aspekter,
- visa förmåga att analysera, bedöma och hantera komplexa orsakssamband för sexuell och reproduktiv hälsa och sexuella problem,
- visa förmåga att självständigt kunna företa sexologiska undersökningar och behandlingar,
- visa förmåga att kritiskt granska kulturella och normativa aspekter på sexualitet i samhället, och
- visa förtrogenhet med centrala begrepp, etiska teorier och principer, vetenskapliga synsätt och kvalitativa och kvantitativa metoder relevanta för det sexologiska området.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

För masterexamen i sexologi skall studenten

- visa förmåga att inom kunskapsområdet sexologi göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Självständigt arbete (examensarbete)

För masterexamen i sexologi skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett examensarbete om 30 högskolepoäng eller två om vardera 15 högskolepoäng.

Lokal profil

Utbildningsprogrammet anordnas vid fakulteten Hälsa och samhälle, ett av Malmö högskolas områden för utbildning och forskning. Vid fakulteten utbildas socionomer, biomedicinska analytiker, folkhälsovetare, sjuksköterskor och äldrepedagoger. Vid Hälsa och samhälle finns en strävan mot att utveckla flervetenskapligt grundad utbildning och forskning som tar sig uttryck i samarbete över traditionella ämnes- och programgränser. Det finns också en uttalad ambition att utveckla studenternas interprofessionella kompetens, vilket innebär att varje student efter genomgången utbildning skall förstå betydelsen av, och kunna visa förmåga till, samarbete med andra professioner inom det människobehandlande området.

Pedagogisk grundsyn

Utbildningen syftar till en integration mellan kurser och kunskapsområden samt mellan teoretiska och praktiska moment. Studierna syftar till att utgöra en förståelseram för det professionella arbetets villkor, innehåll och framtida utveckling. Utbildningens praktiska moment och studenternas tidigare erfarenheter utgör en viktig grund för de teoretiska studierna. Vidare syftar utbildningen till utveckling och integration av såväl kunskap som självkännedom som grund för framtida yrkesverksamhet och forskning.

Kurser inom programmet

Uppläggning

Utbildningen leder till en masterexamen med nedanstående examensbenämning. Efter fullgjorda kursfordringar för terminerna 1-5 enligt översikten har studenten uppfyllt kraven för en magisterexamen i sexologi. Utbildningen till master i sexologi avser även att utgöra grund för auktorisation som sexolog.

Under programmets första terminer (1-4) bedrivs studierna på halvfart medan de sista terminerna (5-6) anordnas som heltidsstudier. Studietiden för magisterexamen är två år medan den sammanlagda studietiden för masterexamen är tre år.

Översikt

Termin 1

Sexualitet, kön och kultur, 8 hp SX611A
Kropp, psyke och sexualitet, 7 hp SX612A

Termin 2

Sexuella livsstilar, riktningar och variationer, 7 hp SX621A
Sexualupplysning, prevention och rådgivning, 8 hp SX622A

Termin 3

Sexologi som kunskaps- och forskningsområde, 7 hp SX631A
Vetenskapsteori och forskningsmetodik, 8 hp SX632A

Termin 4

Examensarbete, 15 hp (elektiv kurs) SX641A
Sexualitet i ord och bild, 8 hp (elektiv kurs) SX642A
Politik, kultur och sexuallagstiftning, 7 hp (elektiv kurs) SX643A

Termin 5

Sexuell hälsa och välfärd i ett globalt perspektiv, 7 hp SX651A
Klinisk sexologi, 15 hp SX652A
Vetenskapsteori och forskningsmetodik, 8 hp SX653A

Termin 6

Examensarbete, 30 hp (elektiv kurs) SX661A
Examensarbete, 15 hp (elektiv kurs) SX662A
Sexualitet och missbruk, 7 hp (elektiv kurs) SX663A
Sexualitet och funktionshinder, 8 hp (elektiv kurs) SX664A

Självständigt arbete (examensarbete)

Studenter som avser att uppnå en magisterexamen skriver ett examensarbete i form av en uppsats omfattande 15 högskolepoäng. Studenter som planerar att genomföra hela masterprogrammet kan antingen skriva två examensarbeten om 15 högskolepoäng eller ett om 30 högskolepoäng.

Tillträde till efterföljande kurs

Kurserna skall genomgå i den ordning som anges i kursöversikten. För tillträde till respektive studieår krävs godkända kurser från

närmast föregående studieår.

Tillgodoräknande av kurser

Tillgodoräknande prövas i enlighet med föreskrifterna i 6 kap 6-8 §§ Högskoleförordningen (1993:100) i dess lydelse 070101.

Examination

Undervisningen utgår från ett studentaktivt lärande och är projektbaserad. Detta understöds genom föreläsningar av ett mer teoretiskt och metodinriktat slag, både vid högskolan och via Internet. Examinationen sker inom ramarna för dessa undervisningsformer och består av en kombination av projektarbete och individuella uppgifter.

Rätt till omtentamen

Student som underkänts i tentamen för viss kurs eller del av kurs, ges möjlighet till två omtentamina på samma kursinnehåll och med samma krav. Studenten har därutöver rätt att tentera på samma kurs vid efterföljande kurstillfällen enligt samma regel. Om en kurs upphört eller genomgått större förändringar har studenten, inom ett år efter det att förändringen skett, rätt till två omtentamina baserade på den kursplan som gällde vid registreringen på kursen. Tentamen och omtentamen sker enligt i studiehandledningen fastställda tider.

Betyg

Som betyg används något av uttrycken Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd i enlighet med föreskrifterna i 6 kap 18-19 §§ Högskoleförordningen (1993:100) i dess lydelse 070101.

Examens- och kursbevis

Examens- och kursbevis utfärdas i enlighet med föreskrifterna i 6 kap 9 -11, 20 §§ Högskoleförordningen (1993:100) i dess lydelse 070101.

Examen

Masterexamen.

Efter genomfört utbildningsprogram är examensfordringarna för

masterexamen i sexologi uppfyllda. Möjlighet finns till en etappavgång för magisterexamen efter genomförda kurser om 60 högskolepoäng. Malmö högskola utfärdar examensbevis efter ansökan. I examensbeviset anges benämningen Masterexamen i sexologi respektive Magisterexamen i sexologi. I den engelska översättningen anges Master (Two Years) of Science in Sexology respektive Master (One Year) of Science in Sexology.

Övrigt

Denna masterutbildning går på halvfart termin 1-4 och på helfart termin 5-6.

Bilaga 2. Enkät masterstudenter i sexologi

(<http://asp.artologik.net/mah>)

Kära masterstudent!

Den här enkäten ingår i ett projekt om professionalisering av sexologer som yrkesgrupp. Vi ber Dig fylla i enkäten så utförligt som möjligt för att hjälpa oss skapa en bild av vilka som går ett masterprogram i sexologi, och vilka avsikter Du har med detta.

Tack för Din medverkan!

Lotta Löfgren-Mårtenson, lektor i hälsa och samhälle, inriktning sexologi, Malmö högskola

1 Är Du man eller kvinna? Kvinna
 Man

2 Hur gammal är Du?

3 Hur ser Din sociala situation ut?

Gift eller sammanboende
Ensamstående eller skild
Särbo
Barn

Om annat, specificera

4 Vilken grundutbildning har Du?

Socionomexamen	▲
Sjuksköterskeexamen	■
Barnmorskeexamen	■
Psykologexamen	▼

Om annat, specificera

5 Inom vilket område/verksamhet arbetar Du?

Sjukvård	▲
Primärvård	■
Skola	■
Socialtjänst	▼

Om annat, specificera

6 Hur många år har Du arbetat efter Din grundexamen?

0-5 år	<input type="text"/>
5-10 år	<input type="text"/>
10-15 år	<input type="text"/>
15-20 år	<input type="text"/>
20-	<input type="text"/>

7 Har Du läst sexologi tidigare?

Ja
 Nej

8 Om ja, var kursen/utbildningen på

Ja
 Nej

högskolenivå?

- 9 Ange i så fall hur många högskolepoäng enligt gamla eller nya systemet, samt på vilken nivå**
- 5-10 p, grundnivå
 - 10-20p, grundnivå
 - 20-40 p, grundnivå
 - 40-60 p, grundnivå
 - 60-80 p, grundnivå
 - 15-30 hp, masternivå

- 10 Vilken högskola, universitet eller organisation var huvudman för Din utbildning?**

Malmö högskola	▲
Göteborgs universitet	
Karolinska Institutet	
Uppsala universitet	▼

Om annat, specificera

- 11 Om utbildningen inte var på högskolenivå, vilken organisation eller förening drev utbildningen/kursen?**

RFSU
RFSL
Lafa-Centrum för sexuell hälsa
Region Skåne

Om annat, specificera

12 Innehåller Ditt nuvarande Ja
arbete sexologiska mo- Nej
ment?

13 Om ja, av vilken karaktär Rådgivande och/eller informativ
i så fall? Klinisk och/eller terapeutisk
 Sexualundervisning i skola
 Familjerådgivning
 Om annat, specificera

14 Arbetar Du ensam eller Individuellt
tillsammans med andra I fasta team
kollegor kring sexologis- Genom professionella nätverk
ka frågor? Om annat, specificera

15 Har Du handledning i Ditt Ja
arbete med sexologiska Nej
frågor?

16 Av vilken anledning har Kompetensutveckling i arbetet

Du valt att gå ett masterprogram i sexologi?

- Personlig utveckling
- Önskar arbeta som sexolog framöver
- Vill forska inom sexualitet och sexualhälsa
- Om annat, specificera

17 Om Du svarat forskning, inom vilket område i så fall?

- HIV och preventionsfrågor
- Ungdomar och sexualitet
- Pornografi och prostitutionsfrågor
- Sexualitet och funktionshinder

- Om annat, specificera

18 Har Du arbetsgivarens stöd i Din utbildning på masternivå?

- Ja
- Nej

- Jag är inte anställd (arbetssökande, privat verksamhet etc)

19 Om ja, på vilket/vilka sätt?

- Jag går utbildningen på arbetstid
- Jag får betalt under utbildningen
- Jag får tjänstledigt
- Jag får uppmuntran, men får på min fritid
- Om annat, specificera

20 Om nej, skulle Du vilja ha arbetsgivarens stöd?

- Ja
- Nej

21 Vilken termin/kurs går Du för närvarande på masternivå/programmet?

Jag går kurs 1, termin 1
Jag går kurs 2, termin 1
Jag går kurs 3, termin 2
Jag går kurs 4, termin 2

Om annat, specificera

22 Avser Du att ta en master eller en magisterexamen?

Magisterexamen
 Masterexamen

23 Motsvarar masterprogrammet Dina önskemål och behov?

Ja
 Nej

24 Om ja, på vilket/vilka sätt?

25 Om nej, vad saknas?

Bilaga 3. Bolognaprocessen

(www.minedu.fi/uvm/utbildning/bolognaprocessen/html)

Bolognaprocessen fick sin början 1998, när ministrarna med ansvar för den högre utbildningen i Tyskland, Frankrike, Italien och Storbritannien undertecknade en gemensam deklaration om harmonisering av de europeiska högskoleexamenssystemen, den s.k. Sorbonnedeklarationen.

Redan vid tiden för Sorbonnedeklarationen beslöt man bereda en ny deklaration med tanke på det följande året. Avsikten var att undervisningsministrar från så många europeiska länder som möjligt skulle underteckna den. Detta dokument, som kallas [Bolognadeklarationen](#), undertecknades i juni 1999 i Bologna av 29 länders undervisningsministrar.

Målen för Bolognaprocessen

Det primära syftet med Bolognadeklarationen är att utveckla ett enhetligt europeiskt område för högre utbildning till 2010. Avsikten är att förbättra den högre utbildningens konkurrens- och attraktionskraft i Europa jämfört med andra världsdelar. Detta uppnås via följande sex delmål:

- **Tydliga examensstrukturer.** De instrument som används är i synnerhet systemet för överföring och dimensionering av studieprestationer ECTS (European Credit Transfer System) samt bilagan till examensbetyget.
- **Enhetliga examensstrukturer.** Examensstrukturen utvecklas i regel utgående från en tvåstegsmodell. Den första nivån omfattar examina på bachelornivå omfattande tre-fyra år som borde ha relevans också på den europeiska arbetsmarknaden. Följande nivå omfattar examina på masternivå och doktorsexamina, som bägge är påbyggnadsexamina.
- **Ett system för dimensionering av studierna.** System för dimensionering av studierna som överensstämmer med ECTS togs i bruk. I många europeiska länder har det inte funnits någon dimensionering av studierna, utan examinas omfattning har angivits i år eller terminer.
- **Ökad rörlighet.** Hinder för rörlighet i fråga om studerande, lärare, forskare och annan personal vid högskolorna avlägsnas och rörligheten förbättras väsentligt.

- **En europeisk dimension i kvalitetsevalueringen.** Det europeiska samarbetet i kvalitetssäkring utökas i syfte att finna gemensamma metoder och kunskapsnivåer. Nätverket [ENQA \(European Network of Quality Assurance in Higher Education\)](#) spelar här en central roll.

En europeisk dimension i den högre utbildningen. Mångsidigt, effektivt internationellt samarbete och nätverksbildning.